

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Barbara Ciwińska

Protokolant : Izabela Katryńska

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2017 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku E. R.

z udziałem R. R. (1) o zmianę kontaktów z małoletnim K. R. (1)

oraz z urzędu

o ograniczenie władzy rodzicielskiej obojga rodziców nad małoletnim K. R. (1)

postanawia :

- 1) wniosek E. R. oddalić,
- 2) uznać, iż nie zachodzą przesłanki do ograniczenia władzy rodzicielskiej rodziców nad małoletnim K. R. (1),
- 3) kosztami postępowania obciążyć wnioskodawczynię E. R. i nakazać pobrać od niej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.671,33 (jeden tysiąc sześćset siedemdziesiąt jeden 33/100) złotych tytułem pokrycia kosztów określonych w punkcie 3, 4 i 5 postanowienia z dn. 11 października 2016 roku oraz w punkcie 1 postanowienia z dn. 3 lutego 2017 roku,
- 4) sprostować postanowienie z dnia 11 października 2016 roku w punkcie 5, w ten sposób, że w miejsce daty kontaktu „25 kwietnia 2016 roku” w pisać datę „21 kwietnia 2016 roku”.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 18 grudnia 2015 roku E. R., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zmianę kontaktów małoletniego K. R. (1) z jego ojcem R. R. (1) orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt VII C 567/11, a następnie zmienionych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 listopada 2015 roku, wnosząc, aby ustalić kontakty dziecka z ojcem w każdy czwartek pomiędzy godziną 16 a 19:30 w obecności kuratora zawodowego. Wnioskodawczyni wniosła ponadto o obciążenie uczestnika postępowania kosztami kuratora. (k. 1-5 wniosek)

W odpowiedzi na powyższy wniosek uczestnik postępowania R. R. (1) wniósł o oddalenie wniosku E. R. o zmianę kontaktów małoletniego K. R. (1) z jego ojcem i obciążenie wnioskodawczyni w całości kosztami postępowania (k. 195 odpowiedź na wniosek).

Ostatecznie na rozprawie sądowej w dniu 16 marca 2017 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł wniosek o zmianę kontaktów małoletniego K. R. (1) z jego ojcem, wnosząc, aby ustalić powyższe kontakty w każdy czwartek między godz. 16:30 a 19:00 w obecności zawodowego kuratora, którego wynagrodzenie za obecność uczestnicy postępowania pokryją po połowie oraz wniósł o zniesienie kontaktów weekendowych i wakacyjnych małoletniego K. R. (1) z jego ojcem oraz o zobowiązanie ojca do nawiązania kontaktu z psychoterapeutą. Natomiast uczestnik postępowania

pozostał przy dotychczasowym stanowisku opisanym w odpowiedzi na wniosek. (e-protokół rozprawy z dnia 16 marca 2017 roku)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni K. R. (1), ur. (...) (lat 6,5), pochodzi ze związku małżeńskiego R. R. (1) i E. R., zawartego w dniu (...) roku w W.. (okoliczności niesporne)

We wrześniu 2010 roku E. R. podjęła decyzję o wyprowadzce ze wspólnie zajmowanego z mężem mieszkania, zaś w dniu 29 sierpnia 2011 roku (data prezentaty) E. R. złożyła przeciwko swojemu mężowi R. R. (1) do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew o rozwód. (k. 2 akt sprawy o sygn. VII C 567/11)

Na podstawie postanowienia zabezpieczającego z dnia 05 lipca 2013 roku wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. VII C 567/11 na czas trwania postępowania w sprawie o rozwód został ustanowiony nadzór kuratora nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez E. R. oraz R. R. (1) nad ich małoletnim synem K. R. (1) urodzonym (...), który prowadzony był od lipca 2013 roku do listopada 2015 roku. (k. 1055-1056 akt sprawy o sygn. VII C 567/11, k. 86 akt sprawy o sygn. VI Opm 125/13)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 maja 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VII C 567/11 w sprawie z powództwa E. R. przeciwko R. R. (1) o rozwód, orzeczono rozwód związku małżeńskiego E. R. i R. R. (1). W wydanym wyroku z dnia 22 maja 2014 roku (w pkt 2) Sąd Okręgowy w Warszawie wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem K. R. (1) ur. (...) powierzył matce E. R., ograniczając władzę rodzicielską ojca R. R. (1) do współdecydowania o istotnych sprawach dziecka w zakresie wyboru kierunku kształcenia oraz wyboru szkoły, wyjazdów zagranicznych powyżej 1 miesiąca. We wskazanym orzeczeniu (w pkt 5) ustalone zostały również kontakty R. R. (1) z małoletnim synem K. R. (1), poza miejscem zamieszkania matki dziecka i pod jej nieobecność:

a) w każdy czwartek tygodnia, w ten sposób, że pomiędzy 15:30 a 16:00 ojciec będzie odbierał dziecko z przedszkola (szkoły) lub jego miejsca zamieszkania (gdyby danego dnia dziecko do placówki nie przyszło), zabierał je do siebie do mieszkania lub innego wybranego miejsca, a następnie będzie odwoził syna do jego miejsca zamieszkania na godz. 19:00;

b) w każdy pierwszy i trzeci weekend miesiąca od soboty od godziny 10:00 do niedzieli do godziny 16:00, w ten sposób, że ojciec będzie odbierał dziecko z jego miejsca zamieszkania w sobotę, zabierał je do siebie do mieszkania lub innego wybranego miejsca, a następnie będzie odwoził syna do jego miejsca zamieszkania w niedzielę na ww. godzinę;

c) od 2015 roku w wakacje w latach parzystych od 1 sierpnia od godziny 10:00 do 15 sierpnia do godziny 19:00, a w latach nieparzystych od 1 lipca od godziny 10:00 do 15 lipca do godziny 19:00, przy czym ojciec będzie odbierał syna z miejsca zamieszkania i odwoził go z powrotem;

d) w Wielkanoc w latach parzystych w Niedzielę Wielkanocną od godziny 10:00 do godziny 18:00, a w latach nieparzystych w Poniedziałek Wielkanocny od godziny 10:00 do godziny 19:00, przy czym ojciec będzie odbierał syna z miejsca zamieszkania i odwoził go z powrotem;

e) w Święta Bożego Narodzenia – w latach parzystych w pierwszy dzień Ś. od godziny 10:00 do godziny 18:00, a w latach nieparzystych w drugi dzień Ś. od godziny 10:00 do godziny 19:00, przy czym ojciec będzie odbierał syna z miejsca zamieszkania i odwoził go z powrotem;

f) 1 czerwca (dzień dziecka) – w latach nieparzystych od godziny 16:00 do godziny 19:00, w ten sposób, że ojciec będzie odbierał dziecko z przedszkola lub z miejsca jego zamieszkania, a następnie będzie odwoził syna do jego miejsca zamieszkania;

g) 4 listopada (imieniny małoletniego) – w latach parzystych – od godziny 16:00 do godziny 19:00, przy czym ojciec będzie odbierał syna z przedszkola lub z miejsca zamieszkania i odwoził go z powrotem do miejsca zamieszkania dziecka;

h) 18 października (urodziny pozwanego) w każdym roku – od godziny 16:00 do godziny 19:00, przy czym ojciec będzie odbierał syna z przedszkola lub miejsca zamieszkania i odwoził go z powrotem do miejsca zamieszkania dziecka.

W wydanym wyroku rozwodowym Sąd Okręgowy w Warszawie nie orzekł o nadzorze kuratora sądowego nad wykonywaniem przez rodziców władzy rodzicielskiej. (k. 1463-1465 akt sprawy o sygn. VII C 567/11)

Na skutek apelacji E. R. i R. R. (1) od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 maja 2014 roku, sygn. akt VII C 567/11, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 2 listopada 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I ACa 1305/14 (po upływie ponad 4 lat od daty złożenia pozwu o rozwód) zmienił zaskarżony wyrok, m.in. w ten sposób, że ponad uprawnienia wskazane w punkcie drugim, przyznał R. R. (1) prawo do współdecydowania w sprawach dotyczących zdrowia i wyboru leczenia małoletniego. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok również w ten sposób, że zmienił kontakty R. R. (1) z małoletnim K. R. (1) opisane w pkt 5 wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w ten sposób, że:

- litera a) ustalił od godziny 16:00 do godziny 19:30,
- litera b) ustalił do godziny 19:00 w niedzielę i zastrzegł, że nie będą się one odbywały w roku 2016 i kolejnych latach parzystych w okresie od 1 lipca do 31 lipca, a w latach nieparzystych w okresie od 1 sierpnia do 31 sierpnia;
- litera c) ustalił w roku 2016 w okresie od 1 sierpnia godzina 10:00 do 15 sierpnia godzina 19:00, a poczynając od roku 2017 w latach nieparzystych w okresie od 1 lipca godzina 10:00 do 31 lipca godzina 19:00, a w latach parzystych od 1 sierpnia godzina 10:00 do 31 sierpnia godzina 19:00.

W ww. wyroku ustalono również dodatkowo kontakty R. R. (1) z małoletnim, poza miejscem zamieszkania E. R. i pod jej nieobecność, w latach nieparzystych od dnia 30 kwietnia godzina 16:00 do 3 maja godzina 19:00, przy czym R. R. (1) odbierze małoletniego z przedszkola/szkoły lub w razie nieobecności w tej placówce z miejsca zamieszkania i odwiezie z powrotem do miejsca zamieszkania. (k. 1828-1829 akt sprawy o sygn. VII C 567/11)

Rodzice małoletniego K. R. (1) pozostają ze sobą w konflikcie i pomimo upływu czasu od daty wydania wyroku rozwodowego w dalszym ciągu ich relacje pozostają napięte i praktycznie nie rozmawiają oni ze sobą. (okoliczności niesporne)

Małoletni K. R. (1) jest jedynakiem i mieszka obecnie ze swoją matką E. R. i jej obecnym partnerem w mieszkaniu położonym przy ul. (...) w W.. Jest on chłopcem nadpobudliwym, nie odnajduje się w sytuacjach konfliktowych i jest impulsywny oraz agresywny w stosunku do rówieśników. Małoletni dużo biega i gra w piłkę nożną, którą trenuje. Uczęszcza on obecnie do przedszkola. U chłopca rozpoznano znaczne cechy zaburzeń emocjonalnych, w postaci niedojrzałości emocjonalnej i nadpobudliwości psychoruchowej z wysokim poziomem lęku i zaburzeniami koncentracji uwagi. Z uwagi na powyższe małoletni wraz ze swoją matką odbyli zajęcia z zakresu integracji sensorycznej w Poradni TOP przy ul. (...) oraz matka małoletniego była z dzieckiem na wizytach u psychiatry. (k. 244-247, 253-254, 259, 343-344, 346-347, 362-363 sprawozdania kuratora społecznego, k. 268-275 opinia sądowo-psychologiczna, k. 308-311 ocena procesów integracji sensorycznej, k. 370, 378 zaświadczenia)

W czasie kontaktów z małoletnim synem K. R. (1) ojciec małoletniego stara się atrakcyjnie zorganizować czas dziecku, zgodnie z zainteresowaniami dziecka. Małoletni K. R. (1) bardzo cieszy się na spotkania z ojcem. W czasie powyższych spotkań małoletni chodził z ojcem na spacer, w czasie których zwiedzał m.in. zabytkowe twierdze i fortyfikacje militarne. Ojciec zapewniał wówczas dziecku odpowiednie wyżywienie, które przygotowywała babcia ojczysta dziecka, z którą dziecko ma dobry kontakt. Ojciec grał w czasie tych kontaktów z dzieckiem m.in. w gry planszowe. R. R. (1) ma generalnie dobre relacje z synem. Jest dla dziecka autorytetem, o czym świadczyć może m.in. pozytywna zmiana w

zachowaniu dziecka w przedszkolu, gdy pracownicy przedszkola poinformowali o niewłaściwym zachowaniu dziecka ojca małoletniego. (k. 47 opinia pedagogiczna o dziecku, k. 49-50, 74, 144-145, 147, 149, 172-173, 176, 178, 237, 238 notatki urzędowe kuratorów, k. 244-247 sprawozdanie kuratora społecznego).

Matka małoletniego K. E. **R.** ma 32 lata, z zawodu jest lekarzem. Zamieszkuje obecnie z partnerem, który pomaga jej w wychowaniu syna. E. R. w toku niniejszego postępowania skorzystała kilkakrotnie z konsultacji psychologicznej. (e-protokoły rozprawy z dnia 12 maja 2016 r., z dnia 11 października 2016 r. oraz z dnia 16 marca 2017 r. zeznania uczestniczki postępowania E. R., k. 244-247 sprawozdanie kuratora społecznego, k. 255, 286, 306 zaświadczenia)

Ojciec małoletniego K. R. (2) **R.** ma 44 lata, z zawodu jest policjantem i pracuje w zawodzie w (...) Biurze (...) w W.. Płaci regularnie alimenty na małoletniego K. R. (1), które przekazuje matce dziecka. Mieszka partnerką, z którą ma dwoje młodszych dzieci w W. przy ul. (...). R. R. (1) w toku niniejszego postępowania odbył konsultację z psychologiem w (...). (e-protokoły rozprawy z dnia 12 maja 2016 r., z dnia 11 października 2016 r. oraz z dnia 16 marca 2017 r. zeznania uczestnika postępowania R. R. (1), k. 244-247, 253-254 sprawozdania kuratora społecznego)

W toku niniejszego postępowania tut. Sąd w postanowieniu z dnia 26 lutego 2016 roku postanowił na podstawie art. 113⁴ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zobowiązać E. R. i R. R. (1) do zgłoszenia się do Komitetu Ochrony (...) w W. ul. (...) w celu wzięcia udziału w grupie psychoedukacyjno – wsparciowej dla rodziców będących w konflikcie okolorozwodowym oraz do udziału w tej grupie przez okres 12 tygodni, a następnie do złożenia zaświadczenia o uczestnictwie. W razie, gdyby zajęcia przypadały w czasie kontaktów ojca z dzieckiem, tut. Sąd zobowiązał oboje rodziców do ustalenia na czas trwania tych zajęć innego dnia tygodnia, w którym będą się odbywały spotkania ojca z synem. Nadto na czas trwania postępowania tut. Sąd postanowił ustalić, że małoletniemu K. R. (1) ur. (...) nie będą przez rodziców udostępniane żadne gry komputerowe (ani na komputerze, ani na telefonie, laptopie itp.). (k. 53-57 postanowienie)

Sąd Okręgowy w Warszawie, na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie tut. Sądu z dnia 26 lutego 2016 r., postanowieniem z dnia 8 września 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Cz 461/16 uchylił pkt 1 postanowienia tut. Sądu z dnia 26 lutego 2016 r., za wyjątkiem części dotyczącej nieudostępniania przez rodziców małoletniemu K. R. (1) żadnych gier komputerowych oraz postanowił umorzyć postępowanie zażaleniowe w pozostałym zakresie. (k. 218 postanowienie)

Następnie postanowieniem z dnia 23 marca 2016 roku wydanym w niniejszej sprawie tut. Sąd na skutek wniosku E. R. postanowił m.in. na czas trwania postępowania ustalić, że do końca czerwca 2016 r. kontakty ojca R. R. (1) z małoletnim K. R. (1) ustalone w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22.05.2014 roku w sprawie o rozwód sygn. akt VII C 567/11 (w pkt 5 a) przypadające w każdy czwartek będą się odbywały w obecności kuratora sądowego (pkt 2 postanowienia). (k. 101-102 postanowienie)

W kolejnym postanowieniu zabezpieczającym wydanym w niniejszej sprawie z dnia 12 maja 2016 roku tut. Sąd postanowił na czas trwania postępowania ograniczyć władzę rodzicielską obojga rodziców nad małoletnim K. R. (1), zobowiązując ich do podjęcia wspólnej pracy z psychologiem poprzez co najmniej jedno 1,5 godzinne wspólne spotkanie w miesiącu celem poprawy komunikacji i nawiązania współpracy w sprawach wspólnego syna oraz przez nadzór kuratora sądowego, zobowiązując kuratora do składania sprawozdań 1 raz na 2 miesiące. W niniejszym postanowieniu tut. Sąd postanowił również uchylić pkt 2 postanowienia zabezpieczającego z dnia 23 marca 2016 roku dotyczącego zabezpieczenia przypadających w każdy czwartek kontaktów ojca R. R. (1) z małoletnim K. R. (1) na czas trwania niniejszego postępowania w obecności kuratora sądowego. (k. 158 postanowienie)

Sąd Okręgowy w Warszawie, na skutek zażalenia wnioskodawczyni na wydane przez tut. Sąd w niniejszej sprawie postanowienie z dnia 12 maja 2016 roku, postanowieniem z dnia 8 września 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Cz 462/16 umorzył postępowanie zażaleniowe dotyczące pkt 3 zaskarżonego postanowienia (w którym tut. Sąd postanowił uchylić pkt. 2 postanowienia zabezpieczającego z dnia 23.03.2016r) oraz oddalił zażalenie w pozostałym zakresie. (k. 219 postanowienie)

W postanowieniu z dnia 11 października 2016 roku wydanym w niniejszej sprawie tut. Sąd zobowiązał oboje rodziców do zgłoszenia się w terminie 2 miesięcy z małoletnim K. R. (1) na konsultacje do lekarza psychiatry dziecięcego celem zbadania dziecka, zdiagnozowania i stwierdzenia czy małoletni wykazuje zaburzenia zachowania, emocji, zdrowia psychicznego lub inne zaburzenia, jeśli tak to jakie i jak powinni do dziecka odnosić się oboje rodzice. Powyższy obowiązek tutejszy Sąd postanowił poddać kontroli kuratora sądowego, którego nadzór został ustanowiony postanowieniem z 12.05.2016 r.. (k. 321 postanowienie)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zebranych w aktach sprawy (w tym notatek służbowych sporządzonych przez kuratorów relacjonujących spotkania ojca z małoletnim K. R. (1) oraz sprawozdań kuratorów sądowych z objęcia nadzoru nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez rodziców małoletniego K. R. (1)), dowodu z zeznań świadków B. S. oraz T. R., opinii sądowo-psychologicznej sporządzonej przez biegłą sądową J. K. oraz dowodu z przesłuchania wnioskodawczyni E. R. i uczestnika R. R. (1).

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w przedmiotowej sprawie tutejszy Sąd postanowił oddalić wniosek E. R. o zmianę kontaktów małoletniego K. R. (1) z jego ojcem R. R. (1), orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt VII C 567/11, a następnie zmienionych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 listopada 2015 roku, sygn. akt I ACa 1305/14.

Podstawę merytoryczną do orzekania o kontaktach stanowią art. 113 – 113⁶ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Artykuł 113 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi, iż niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z dzieckiem (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się z nim, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej. Zatem wzajemne kontakty są prawem zarówno rodziców jak i dzieci. Jeżeli dziecko przebywa stale u jednego z rodziców, sposób utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez drugiego z nich rodzice określają wspólnie, kierując się dobrem dziecka i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia; w braku porozumienia rozstrzyga sąd opiekuńczy (art. 113¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Sąd opiekuńczy, orzekając w sprawie kontaktów z dzieckiem, może zobowiązać rodziców do określonego postępowania, w szczególności skierować ich do placówek lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń (art. 113⁴ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Z kolei w myśl art. 113⁵ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, Sąd opiekuńczy może zmienić rozstrzygnięcie w sprawie kontaktów, jeżeli wymaga tego dobro dziecka.

W ocenie tutejszego Sądu w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki z art. 113⁵ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Od czasu ostatniego rozstrzygnięcia w przedmiocie kontaktów R. R. (1) z jego małoletnim synem K. R. (1) nie nastąpiła taka zmiana okoliczności, która skutkować winna zmianą zakresu tych spotkań.

Przede wszystkim wskazać należy, że zastrzeżenia wnioskodawczyni co do prawidłowości przebiegu spotkań ojca z dzieckiem są w większości nieuzasadnione. Wynikają one głównie z niewłaściwej komunikacji między rodzicami małoletniego oraz brakiem pomiędzy nimi porozumienia w kwestiach wychowania dziecka, co jest skutkiem istniejącego między nimi silnego konfliktu. Rodzice małoletniego K. R. (1) mają do siebie liczne pretensje i obawy, zamiast rozmawiać – stale się kłóć. Występujący między uczestnikami niniejszego postępowania konflikt był również aktywny na sali sądowej, gdzie rodzice małoletniego K. R. (1) wskazywali na liczne ich zdaniem zastrzeżenia wobec drugiego z rodziców małoletniego w czasie kontaktów tego rodzica z dzieckiem. Mając na uwadze powyższe, w ocenie tut. Sądu w chwili obecnej emocje rodziców uniemożliwiają im rozsądną ocenę sytuacji swojej i syna oraz utrudniają poszukiwanie dobra dziecka w drodze kompromisu, np. w zakresie uzgodnienia wspólnego stanowiska dotyczącego gier komputerowych i filmów, które może oglądać ich wspólne dziecko. Zdaniem Sądu Rejonowego matka małoletniego eskaluje konflikt coraz bardziej stawiając coraz liczniejsze i coraz bardziej drobiazgowo zarzuty byłemu

mężowi. Stara się także zaangażować w ten konflikt inne osoby i instytucje, na co wskazywali również kuratorzy sądowi, którzy w toku niniejszego postępowania podejmowali próby współpracy z rodzicami małoletniego K. R. (1).

Wskazać należy, że brak komunikacji pomiędzy uczestnikami postępowania rzutuje negatywnie na wykonywanie przez rodziców władzy rodzicielskiej i opieki nad wspólnym synem. Małoletni związany jest bowiem silnie emocjonalnie z obojgiem rodziców i każde z nich pełni inne role oraz zaspokaja jego inne potrzeby – matka dziecka i jej partner zapewniają dziecku akceptację i bezpieczeństwo, jednocześnie małoletni podziwia swojego ojca, pragnie go naśladować i zabiega o jego aprobatę.

Z uwagi na występujący między rodzicami małoletniego konflikt, istnieje realne zagrożenie, że w przypadku, gdy ich wzajemne relacje nie ulegną poprawie, ich małoletnie dziecko może mieć w przyszłości problemy społeczne, emocjonalne, rozwojowe i funkcjonalne, które mogą utrudnić mu funkcjonowanie. Już w chwili obecnej można bowiem zaobserwować, iż małoletni K. R. (1), który pozbawiony jest właściwych wzorców ze strony swoich rodziców, posiada problemy związane z czytaniem i pisanem. Ponadto u K. R. (1) rozpoznano znaczne cechy zaburzeń emocjonalnych, w postaci niedojrzałości emocjonalnej i nadpobudliwości psychoruchowej z wysokim poziomem lęku i zaburzeniami koncentracji uwagi. Z tego powodu małoletni winien był zdiagnozowany przez psychiatrę dziecięcego. Jednocześnie, aby przeprowadzona u dziecka terapia mogła przynieść oczekiwany skutek muszą w niej uczestniczyć konsekwentnie współdziałający ze sobą oboje rodzice.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie tut. Sądu uczestnicy postępowania, kierując się przede wszystkim dobrem ich małoletniego syna, winni dążyć do zmniejszenia napięcia między nimi, w celu poprawienia ich wzajemnej relacji i polepszenia atmosfery, aby dziecko miało zapewnione poczucie bezpieczeństwa i komfort psychiczny.

Odnosząc się zaś do zastrzeżeń wnioskodawczyni w zakresie opieki sprawowanej przez uczestnika postępowania nad małoletnim synem w czasie jego kontaktów z dzieckiem, wskazać należy, że w tym wieku, w którym obecnie znajduje się małoletni K. R. (1), dzieci często tracą zęby mleczne, by zwolnić miejsce na zęby stałe. Wiąże się to bezpośrednio z rozwojem dziecka. Wskazać przy tym należy, iż dzieci tracą zęby mleczne w różnych okolicznościach, np. w czasie jedzenia posiłków czy też zabawy na placu zabaw. Jednocześnie, mając na uwadze doświadczenie tut. Sądu, wskazać należy, iż nawet posiadające wszystkie niezbędne atesty i zabezpieczenia place zabaw nie zapewnią całkowitej pewności, że dziecko w czasie zabawy, np. nie uderzy się zjeżdżając na zjeżdżalni czy też podczas zabawy na huśtawce. Z drugiej strony nie można odbierać dzieciom możliwości zabawy poza domem, która odbywa się pod opieką dorosłego, gdyż w ten sposób odbiera się dziecku część jego dzieciństwa i możliwość swobodnego spędzania czasu z rodzicem. W przeciwnym razie dziecko spędzałoby czas wolny od nauki, wyłącznie w pomieszczeniach, co mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego, z pewnością mogłoby mieć negatywny wpływ na jego dalszy rozwój.

Zważyć należy również, że z doświadczenia życiowego tut. Sądu wynika, że dzieci znajdujące się w fazie intensywnego wzrostu, tj. w takim wieku, w którym znajduje się obecnie małoletni K. R. (1), często chorują. Jednorazowe zachorowanie dziecka na anginę, zapalenie uszu nie oznacza, że rodzic niewłaściwie zajmuje się dzieckiem, tym bardziej, że symptomy takiej choroby ujawniają się często po upływie kilku dni.

Odnosnie zaś grania małoletniego w gry komputerowe zważyć należy, iż granie małoletnich w gry komputerowe, np. „w czołgi”, stało się w ostatnich latach jedną z najczęstszych form spędzania wolnego czasu i jest często jednym z głównych tematów rozmów małoletnich między sobą. Mając na uwadze obecny rozwój społeczny komputer stał się jednym z głównych elementów rozwoju edukacyjnego dzieci. Już w szkole podstawowej dzieci od wielu lat uczęszczają na lekcje informatyki, na komputerze również odrabiają lekcje i przeglądają strony internetowe związane z edukacją. Podnieść należy również, iż rodzice małoletniego poprzez zastosowanie blokad w postaci różnego rodzaju bezpłatnych programów komputerowych mają możliwość zablokowania dziecku dostępu na strony internetowe, które nie chcieliby, aby ich dziecko odwiedzało, w tym kanałów typu: „youtube.com” czy też stron internetowych prezentujących przemoc.

Zważyć przy tym należy, iż samo granie przez dziecko w gry komputerowe nie musi mieć negatywnego wpływu na jego dalszy rozwój. Na rynku polskim występują bowiem liczne gry edukacyjne, które dostosowane są do wieku

dziecka i które mogą wpływać pozytywnie na jego rozwój, w tym również rozwój edukacyjny. Ważne jest przy tym, aby dziecko nie spędzało przed komputerem czy też przed smartfonem czy tabletem całego wolnego czasu. Co też, jak wynika z materiału dowodowego zebranego w przedmiotowej sprawie, czyni ojciec małoletniego K. R. (1) w czasie jego kontaktów z dzieckiem, gdy zabiera dziecko na plac zabaw czy też na spacer.

Podkreślić przy tym również należy, iż z materiału dowodowego zebranego w przedmiotowej sprawie wynika, że ojciec małoletniego, mając na uwadze zainteresowanie syna czołgami i sprawami militarnymi, stara się w czasie kontaktów z synem odwiedzać miejsca mające bezpośredni związek z zainteresowaniami dziecka, w tym forty wojskowe i umocowania wojskowe. Trudno się też dziwić, że chłopiec mając takie zainteresowania, wykonuje rysunki przedstawiające czołgi. W przypadku bowiem, gdyby dziecko interesowało się np. dinozaurami, wówczas prawdopodobnie rysowałoby dinozaury.

Jednocześnie mając na uwadze wiek dziecka, nie można również całkowicie poważnie brać pod uwagę słów dziecka typu: „zabiję się”. Zważyć bowiem należy, że dzieci w tym wieku, mają określone przez etap rozwoju ograniczenia dotyczące pojmowania i percepcji śmierci. W oczach dziecka temat ten i wykrzykiwane hasła dotyczące samobójstwa, nie muszą oznaczać, tego co oznaczają w oczach dorosłych. Dzieci bowiem często w ten sposób, nie potrafiąc jeszcze we właściwy sposób wypowiedzieć się na temat swoich problemów, chcą zwrócić uwagę i zainteresować dorosłych trudnościami, z którymi się zmagają. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji ważne jest współdziałanie rodzica z dzieckiem, a najlepiej obu rodziców z dzieckiem, w celu pomocy dziecku w uporaniu się z jego problemami.

W ocenie Sądu zmiana rozstrzygnięcia w przedmiocie kontaktów uczestnika z dzieckiem, we wnioskowanym przez E. R. zakresie, mogłaby doprowadzić do wytworzenia dystansu między synem a ojcem, co w konsekwencji istotnie ograniczyłoby możliwość utrzymania bliskiej więzi emocjonalnej między rodzicem a dzieckiem. Co więcej ograniczenie spotkań ojca z małoletnim synem do 3,5 godziny w tygodniu, które miałyby się odbywać w obecności kuratora zawodowego w sytuacji, gdy małoletni K. R. (1) bardzo cieszy się na spotkaniu z ojcem i ujawnia tęsknotę za nieobecnym rodzicem w jego codziennym życiu, niewątpliwie jest sprzeczne z jego dobrem.

Wskazać przy tym należy, iż w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt VII C 567/11 wskazano, iż Sąd Okręgowy w Warszawie nie znalazł żadnych przeszkód, by ustalić kontakty ojca z synem i to w szerszym zakresie niż miało to miejsce przed wydaniem ww. orzeczenia oraz przede wszystkim bez udziału osób trzecich. Sąd Okręgowy w Warszawie przy orzekaniu w sprawie o rozwód wziął pod uwagę dowód z opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno- Konsultacyjnego, który postanowił dopuścić w toku prowadzonego postępowania celem zbadania więzi emocjonalnej małoletniego syna stron z każdym z rodziców, predyspozycji każdego z nich do sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem oraz optymalnego modelu kontaktów z separowanym rodzicem. Z powyższej opinii wynikało, iż więź emocjonalna małoletniego K. R. (1) z matką była silniejsza i to ona była dla niego pierwszoplanowym opiekunem, co było naturalne, z uwagi na to, że małoletni pozostawał pod bezpośrednią opieką matki, zaś więź emocjonalna małoletniego z ojcem istniała, ale nie była pogłębiona. Biegła sądowa stwierdziła przy tym, iż nie zauważyła, aby dziecko przejawiało lęki wobec ojca i nie stwierdziła również niewłaściwych zachowań ojca wobec swojego syna. Stwierdziła ona nadto, iż należy rozszerzać kontakty ojca z dzieckiem.

Mając na uwadze prawidłowy rozwój emocjonalny małoletniego K. R. (1) wskazane jest utrzymywanie przez niego swobodnych kontaktów i wzmacnianie naturalnych więzi emocjonalnych dziecka z ojcem. Jednocześnie mając na uwadze wiek dziecka (blisko 7 lat) korzystne jest umożliwienie mu przebywania pod opieką samego ojca. W ocenie Sądu, mając na uwadze opinie kuratora sądowego dołączone do akt niniejszego postępowania, ojciec małoletniego posiada odpowiednie predyspozycje i możliwości do roztoczenia prawidłowej opieki nad synem w trakcie spotkań poza miejscem zamieszkania dziecka i dysponuje on właściwymi kwalifikacjami wychowawczymi.

Sąd Okręgowy w Warszawie w pisemnym uzasadnieniu wyroku z dnia 22 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt VII C 567/11 zwrócił również uwagę na zachowanie matki małoletniego, która w toku postępowania informowała Sąd o niepokojących jej zdaniem okolicznościach, które miałyby wskazywać, iż ojciec małoletniego źle opiekował się dzieckiem, bądź też nie zależało mu na jego prawidłowym rozwoju. Sąd Okręgowy ocenił wówczas (jak wynika z

pisemnego uzasadnienia wyroku rozwodowego), iż E. R. nie tylko nie udowodniła takich zachowań, ale nawet ich nie uprawdopodobniła w należyтым stopniu. W ocenie tut. Sądu zastrzeżenia wnioskodawczyni zgłoszone w niniejszym postępowaniu, co do prawidłowości przebiegu spotkań ojca z dzieckiem również należało ocenić jako w większości za nieuzasadnione.

Jednocześnie w ocenie Sądu Rejonowego nie ma w niniejszej sprawie podstaw do stwierdzenia, aby można było uznać, iż rodzice małoletniego K. R. (1) nieprawidłowo wykonywali władzę rodzicielską nad swoim małoletnim synem, tak, aby uzasadniało to ograniczenie ich władzy rodzicielskiej.

Wskazać należy, iż artykuł 92 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi, iż dziecko do pełnoletniości pozostaje pod władzą rodzicielską. Z kolei zgodnie z art. 95 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny. Poprzez dobro dziecka należy rozumieć zapewnienie dziecku wszystkich tych wartości, które są konieczne do jego prawidłowego rozwoju fizycznego i duchowego, normalnych warunków do prawidłowego rozwoju. Artykuł 109 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi natomiast, że jeżeli dobro dziecka jest zagrożone sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia. Zarządzenia wydane na podstawie art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowią zawsze ograniczenie władzy rodzicielskiej rodziców poprzez pozbawienie ich w pewnym zakresie dowolności postępowania w stosunku do swego dziecka. Celem wydania takich zarządzeń jest zawsze ochrona dobra dziecka w sytuacji jego zagrożenia. Nie jest istotne czy zachowanie rodziców jest zawinione czy nie jest zawinione, czy jest spowodowane bezradnością, nieudolnością czy nieświadomością, bądź chorobą lub mylnym wyobrażeniem o tym, czego potrzebuje ich dziecko. Zarządzenia oparte na art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie są formą represji w odniesieniu do rodziców, ani nie zmiierają do ich negatywnej oceny, lecz są formą niesienia im pomocy w przypadku trudności wychowawczych czy życiowych. Celem postępowania o ograniczenie władzy rodzicielskiej jest usunięcie zagrożenia dobra dziecka i wytłumaczenie tego rodzicom w celu podjęcia współpracy z sądem opiekuńczym w interesie ich dziecka. Z treści art. 109 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wynika dyrektywa profilaktycznego działania Sądu nakazująca podjęcie ingerencji w sferę władzy rodzicielskiej już w razie zagrożenia dobra dziecka, by zapobiec ujemnym skutkom niewłaściwego lub nieudolnego jej sprawowania.

W toku niniejszego postępowania tut. Sąd postanowieniem z dnia 23 marca 2016 roku zastosował na czas trwania postępowania do końca czerwca 2016 r. nadzór kuratora sądowego nad przypadającymi w każdy czwartek kontaktami ojca R. R. (1) z małoletnim K. R. (1), ustalonymi w pkt 5a wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22.05.2014 roku w sprawie o rozwód sygn. akt VII C 567/11. Z opinii kuratora sądowego, który uczestniczył w powyższych kontaktach ojca R. R. (1) z małoletnim K. R. (1), a wcześniej również współpracował z rodzicami małoletniego K. R. (1) w toku prowadzonego pomiędzy nimi postępowania rozwodowego, wynika, że powyższa współpraca uczestników postępowania z kuratorem nie prowadzi do zmniejszenia napięcia między stronami, poprawy ich wzajemnej relacji i polepszenia atmosfery, aby ich dziecko miało zapewnione poczucie bezpieczeństwa i komfort psychiczny.

W ocenie Sądu odpowiedzialność za powyższą sytuację ponoszą oboje rodzice małoletniego, którzy nie potrafią i nie chcą podjąć działań w celu osiągnięcia wspólnego kompromisu dotyczących kwestii wychowania wspólnego dziecka i współpracy, która przyczyniłaby się do poprawy relacji między nimi.

Zgodnie z ogólną regułą ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniu nieprocesowym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (art. 520 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego). Jednakże zgodnie z paragrafem 2 cytowanego przepisu, jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników.

Z uwagi na powyższe, Sąd obciążył kosztami postępowania wnioskodawczynię E. R. i nakazał pobrać od niej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.671,33 (jeden tysiąc sześćset siedemdziesiąt jeden 33/100) złotych tytułem pokrycia kosztów określonych w punkcie 3, 4 i 5 postanowienia z dnia 11 października 2016 roku oraz w punkcie 1 postanowienia z dnia 3 lutego 2017 roku.

Powyższe wydatki, które w toku postępowania zostały tymczasowo wypłacone ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, obejmowały wydatki związane:

- z wynagrodzeniem przyznany biegłemu sądowemu J. K. w kwocie 540,48 zł za przeprowadzenie badania i wydanie opinii w sprawie (pkt 3 postanowienia z dnia 11 października 2016 roku);
- z wynagrodzeniem przyznany kuratorom społecznym: I. M. w kwocie 749,52 zł za obecność przy kontaktach w dniu 31.03.2016 r., 7.04.2016 r., 28.04.2016 r. i 12.05.2016 r. oraz T. P. w kwocie 187,38 zł za obecność przy kontaktach w dniu 25.04.2016 r. (pkt 4 i 5 postanowienia z dnia 11 października 2016 roku);
- ze zwrotem kosztów podróży przyznany świadkowi B. S. w kwocie 194,00 zł w związku ze stawiennictwem świadka na termin rozprawy w dniu 11 października 2016 roku (pkt 1 postanowienia z dnia 3 lutego 2017 roku).

W pkt 4 niniejszego postanowienia tut. Sąd na podstawie art. 350 § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 361 Kodeksu postępowania cywilnego postanowił również dokonać sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w punkcie 5 postanowienia z dnia 11 października 2016 roku wydanego w niniejszej sprawie, w ten sposób, że w miejsce daty kontaktu „25 kwietnia 2016 roku”, wpisać datę „21 kwietnia 2016 roku.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji.